

Modellektion Introduktion

Text: En otrolig natt
Modellering av Spågumman, Detektiven, Reportern, Cowboyen och Konstnären

Förberedelser:

Ta fram en ordlista (du ska slå upp ordet flamingo lite senare) och visningsbilder på alla fem läsfixarna.

INNAN LÄSNINGEN:

Läs rubriken ”En otrolig natt” och visa bilden på dörren för eleverna. Berätta därefter vad du kommer att tänka på utifrån rubrik och bild. Till exempel ”Jag ser en öppen dörr på bilden, så jag tänker att texten säkert kommer att handla om någon som vaknar och stiger upp på natten. Säkert kommer det att hända något ovanligt, som man inte räknar med ska hända, eftersom texten heter En otrolig natt.”

Berätta sedan att det finns en läsfixare som hjälper oss att plocka fram våra tidigare erfarenheter och förutspår vad som kommer att hända och visa upp bilden med Spågumman. Läs därefter med inlevelse och stanna upp vid de numrerade markeringarna. Förslag på hur du sedan kan gå tillväga ges vid varje fotnot.

UNDER LÄSNINGEN:

- TÄNK HÖGT:** Vad är det som rör sig där under tidningshögen? Kan det vara ett marsvin? Det kan ju inte vara något stort, för tidningar är ju inte så stora. (Låt några av eleverna berätta vad deras ”spågummor” tror.)
- TÄNK HÖGT:** Nu förstod jag inte riktigt... bedövad? ... stora som tefat...?
Håll upp bilden på Detektiven och berätta att den ser till att läsaren stannar vid nya ord och reder ut oklarheter. Berätta också att ibland måste man ta hjälp av en kompis, någon vuxen eller kanske slå upp ordet för att förstå.
TÄNK HÖGT: När man lagar hål i tändarna kan man få en bedövning så att känseln försvinner. Om Anina blev som bedövad kanske det betyder att hon inte såg och hörde det som var runt omkring, utan bara den där krokodilen. Ögon stora som tefat måste betyda att hon stirrade med ögonen vidöppna, för tefat är tallrikar som man har under tekopparna, och när man stirrar ser ögonen större ut.
- Visa bilden på Reportern. Berätta att Reportern ställer frågor till sig själv för att förstå vad som händer i texten. Ställ följande frågor och låt eleverna svara:
 - * Vad gör krokodilen med sin svans?
 - * Varför gör den så?
 - * Varför får Anina en chock när hon tittar ner på tidningen?
- Visa Detektiven igen och berätta att man ibland behöver läsa om ett ord, en mening eller ett stycke. Fundera tillsammans med eleverna över ordet ”barrikad”. Vad kan ordet betyda? Vilka ledtrådar till ordets betydelse finns i texten? Läs om meningen om när Anina skjuter sängen mot dörren.

TÄNK HÖGT: Det måste vara sängen som har blivit en barrikad. Den skyddar Anina mot krokodilen eftersom den står för dörren. En barrikad måste vara ett skydd att gömma sig bakom.

Villrådig? Visa Detektiven igen. Läs om ord och mening men visa att du ändå inte riktigt förstår.

TÄNK HÖGT: Jag hittar inga ledtrådar i det jag HAR läst. Kanske hjälper det att läsa VIDARE?

Stanna när du har läst de följande frågorna som Anina ställde sig. Berätta att du nu förstår att hon inte riktigt visste vad hon skulle göra.

TÄNK HÖGT IGEN: ”Besten” måste syfta på krokodilen och ordet ”best” betyder nog någonting stort och otäckt.

5. Visa bilden på Detektiven och berätta att du inte riktigt förstår ordet ”flamingor”. Visa ordlistan och berätta att orden i ordlistan står i bokstavsordning. Slå upp ordet flamingo i din ordlista och läs betydelsen. Visa Reportern och ställ följande frågor:
 - * Varför såg flamingorna ut som en födelsedagstårta för krokodiler?
 - * Vad gör Anina med tidningen?
 - * Varför klappar hon och skriker?

Låt några elever besvara frågorna.

Visa Spågumman och berätta att hon förutspår vad som kommer att hända utifrån ledtrådar i texten.

TÄNK HÖGT: Det här är riktigt spännande! Krokodilen kom ju ut ur tidningen. Jag tror att Anina lyckas skrämma ut flamingorna ur tidningen och att krokodilen kommer att jaga dem istället. Då tror jag att Anina öppnar ytterdörren så att alla djur försvinner ut.

Håll upp bilden med Konstnären och berätta hur han hjälper oss att fixa läsningen. Han ger oss bilder i vårt huvud så vi har lättare att komma ihåg det vi läst. Be eleverna att blunda och läs därefter till nästa lässtopp.

6. Berätta vilka bilder du sett i ditt huvud. T. ex.:
 - * Jag såg krokodilen med några fågelben och rosa fjädrar som stack ut ur munnen. Låt några av eleverna berätta om sina bilder, om det finns tid.
7. Visa Reportern igen.
 - * Vad hade Anina svårt att förklara för sina föräldrar?
 - * Tror du att detta har hänt på riktigt?

Låt några elever besvara frågorna.

EFTER LÄSNINGEN:

Visa Cowboyen och berätta att han är den läsfixare som fångar in det viktigaste i texten med sin lasso.

Sammanfatta det viktigaste i berättelsen med hjälp av orden först, sedan och sist. T. ex.:

Först vaknade Anina och upptäckte att en krokodil prasslade i tidningshögen.

Sedan blev hon jagad av krokodilen och byggde en barrikad.

Sedan förstod Anina att krokodilen kom från tidningen, och fick en idé. Hon lockade ut flamingor ur tidningen, som krokodilen kunde äta.

Till **sist** lockade Anina tillbaka krokodilen och de flamingorna som inte var uppäten in i tidningen igen. På morgonen trodde inte Aninas mamma och pappa på hennes förklaring om varför det var blött på golvet och att dörren var sönderslagen.